

Bijzondere determinaties...

nathoutboorders in droge producten

Houtaantastende kevers zijn er in verschillende vormen en maten. Bekende soorten zijn de gevreesde huisboktor (*Hylotrupes bajulus*) in naaldhout, de grote houtwormkever (*Xestobium rufovillosum*) in oude eiken delen en de spinthoutkever (*Lyctus brunneus*), die vooral in jong verwerkt hout zit. Een veelvoorkomende openhaardhoutsoort is de veranderlijke boktor (*Phymatodes testaceus*). Er zijn nog andere, minder bekende, houtaantastende kevers. Hoewel 2016 nog jong is, hebben we er daar al een paar van ontvangen.

De kleine bamboeboorder (*Dinoderus minutus*)

Dinoderus minutus is een klein boorkevertje (Bostrichidae) van 2,5 tot 3,5 millimeter lang. Ze zijn bruin en cilindrisch van vorm. De kop is naar beneden gericht en van bovenaf niet zichtbaar (dit is kenmerkend voor boorkevers). Het borststuk is groot en heeft een karakteristiek patroon van ribbels. De larven van deze kevers leven vooral van bamboe. Vrouwjes leggen de eitjes in de zachte delen van de bamboe bij natuurlijke geledingen en spleten. De larven vreten gangen evenwijdig aan de vezelrichting en voeden zich voornamelijk met de zachtere binnenkant van de bamboe. Ze ontwikkelen vooral goed in bamboe met een hoog gehalte aan zetmeel en met een vochtigheid van minimaal 18%. De nieuwe generatie kevers legt eitjes in de gangen, van

Dinoderus minutus van boven en van opzij gezien. Foto: Wisut Sittichaya (CC BY 3.0)

waaruit de vreterij van de larven zich verder verplaatst. Oorspronkelijk komt deze soort uit Azië, maar de kevers komen nu over de hele wereld voor in producten die van bamboe zijn gemaakt, bijvoorbeeld satéprikkers, en in rotanproducten.

De kleine wespenbok (*Clytus arietis*)

Deze boktor is een mooi voorbeeld van mimicry: het nabootsen van gevaarlijke of giftige dieren terwijl je zelf ongevaarlijk bent. Zoals de naam al doet vermoeden, is de kleine wespenbok zwart gekleurd met gele strepen. Niet alleen het uiterlijk, maar ook het gedrag lijkt op dat van limonadewespen. Zo bewegen ze hun voelsprietten snel en lijkt de vlucht ook op die van wespen. De kevers zijn ongeveer twaalf millimeter lang en hebben lange achterpoten. Volwassen vrouwjes leggen hun eitjes in de kieren en spleten van de schors van dode loofbomen. De larven dringen eerst door in de schors en later in het hout. In ontschorst hout worden geen eitjes gelegd. Wordt het hout echter ontschorst nadat de larven het hout zijn binnengedrongen, dan kunnen volwassen kevers in een later stadium wel uit het ontschorste hout tevoorschijn komen. Verdere ontwikkeling vindt in dit hout niet plaats. De kevers komen weleens tevoorschijn uit eiken of beuken meubilair, maar ook uit openhaardhout en houten decoratiematerialen, zoals paasversiering.

Beheersing

Voor beide soorten geldt dat ze geen eitjes leggen in verwerkt hout. Ze vormen dus geen bedreiging voor de constructie van onze gebouwen. Materialen die besmet zijn met larven van deze kevers, wat helaas pas zichtbaar is als er kevers zijn uitgevlogen, kunnen worden ingevroren. Twee weken bij een temperatuur van -18°C is voldoende om de verschillende levensstadia in het hout te bestrijden. Openhaardhout kan tot het gebruikt wordt het best buiten bewaard worden.

Clytus arietis. Foto: Fritz Geller-Grimm (CC BY-SA 3.0)

Tekst: Bruce Schoelitz en Willy Budding, KAD